

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ННІ неперервної освіти і туризму
Факультет ветеринарної медицини**

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
І ПРОГРАМИ**

**підвищення кваліфікації лікарів ветеринарної
медицини**

**в Навчально-науковому інституті
неперервної освіти і туризму
та факультеті ветеринарної медицини
Національного університету біоресурсів і
природокористування України у 2023 році**

Київ – 2023

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ Василь ШИНКАРУК
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан
факультету ветеринарної
медицини НУБіП України

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ Іван ГРИЦЕНКО
“ ____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
І ПРОГРАМИ**

**підвищення кваліфікації лікарів ветеринарної медицини –
Апарату Держпродспоживслужби, головних управлінь
Держпродспоживслужби в області;
управлінь Держпродспоживслужби в районах та містах;
міжрегіональних управлінь Держпродспоживслужби України
на державному кордоні;
ДНДІ з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної
експертизи, регіональні, обласні державні лабораторії
ветеринарної медицини;
в Навчально-науковому інституті
неперервної освіти і туризму і
факультеті ветеринарної медицини
Національного університету біоресурсів і
природокористування України
у 2023 році**

Київ – 2023

Складено відповідно до плану-графіку підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, керівників і спеціалістів державних установ, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби на 2023 рік затвердженого наказом Держпродспоживслужби України №64 від 30 січня 2023 р.

Рекомендовано вченою радою факультету ветеринарної медицини НУБіП України протокол № 7 від 17 лютого 2023 р.

УКЛАДАЧІ:

Бойко Г.В. – координатор неперервної освіти на факультеті ветеринарної медицини, доцент кафедри фармакології, паразитології і тропічної ветеринарії, кандидат ветеринарних наук, доцент

Цвіліховський М.І. – декан факультету ветеринарної медицини, академік НААН України, доктор біологічних наук, професор

ВСТУП

Підвищення кваліфікації — це навчання, направлене на підтримку і удосконалення професійного рівня, знань і умінь персоналу. Підвищення кваліфікації спрямоване на послідовне удосконалення професійних знань, умінь і навиків, зростання майстерності, професії. Особливістю його є те, що слухачі уже володіють певними знаннями і практичними навиками виконання своєї роботи, можуть критично відноситись до навчального матеріалу, хочуть отримати саме ту інформацію, яка потрібна для виробничої діяльності.

Потреба фахівців любого виду діяльності у підвищенні обумовлена змінами зовнішнього і внутрішнього середовища, удосконаленням процесу управління, освоєнням нових видів і сфер діяльності. Тому підвищення кваліфікації повинно бути комплексним за обсягом, диференційованим по окремих категоріях працівників, неперервним, зорієнтованим на перспективні напрями професійної діяльності.

Післядипломна освіта лікарів ветеринарної медицини у відповідності до Конституції України (254к/96-ВР), Законів України "Про освіту" (1060-12), "Про вищу освіту" (1556-18), "Про ветеринарну медицину" (2498-12) та нормативно-правових актів у галузі освіти України є складовою частиною національної системи освіти.

Порядок організації навчання та управління післядипломною освітою лікарів ветеринарної медицини визначає «Положення про післядипломну освіту лікарів ветеринарної медицини в Україні» (Затверджене Наказом Державного департаменту ветеринарної медицини 09.08.2004 N 93 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 р. N 1041/9640).

Довгострокове підвищення кваліфікації (термін навчання в межах від 72 навчальних годин) проводиться не рідше одного разу на п'ять років за професійним спрямуванням виробничої діяльності і є обов'язковим для всіх працюючих фахівців. Його проходження є необхідною умовою їх атестації, переміщення по службі, присвоєння кваліфікаційних категорій, звань.

Зміст неперервної освіти лікарів ветеринарної медицини визначається завданнями, які покладаються на систему державних органів ветеринарної медицини з урахуванням вимог суспільства до кадрового забезпечення галузі ветеринарної медицини України, приватної ветеринарної медицини, перспективи їх розвитку, сучасних вимог до засобів, форм і методів професійної діяльності.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчально-тематичний план складено відповідно до плану-графіка підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів агропромислового комплексу України, науково-педагогічних та педагогічних працівників аграрних вищих навчальних закладів освіти I–IV рівнів акредитації (затвердженого Міністерством аграрної політики та продовольства України №37-128-12/19169 від 18.12.2014 р.) (додаток 1) і передбачений для керівних працівників і спеціалістів головних управлінь ветеринарної медицини в областях України, управлінь ветеринарної медицини в районах та містах, Регіональної служби державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті, державних лабораторій ветеринарної медицини в областях і районах та лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи і офіційних лікарів ветеринарної медицини. Для підвищення кваліфікації лікарів ветеринарної медицини з різним професійним спрямуванням виробничої діяльності складено відповідні навчально-тематичні програми підвищення кваліфікації.

Метою неперервної освіти лікарів ветеринарної медицини є задоволення потреб держави у працівниках із високим рівнем професіоналізму і культури, здатних компетентно та відповідально виконувати посадові функції, впроваджувати новітні технології, сприяти інноваційним процесам у галузі ветеринарної медицини шляхом забезпечення їх безперервного навчання.

Завдання системи неперервної освіти лікарів ветеринарної медицини також, чітко регламентовані і передбачають:

- законодавче та нормативно-правове урегулювання навчання як складової безперервної освіти;

- організація та підготовка науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного, фінансового забезпечення післядипломного навчання;
- розробка та реалізація змісту навчання з урахуванням наступності, прогнозованості, послідовності, систематичності, індивідуального досвіду, індивідуальних освітніх потреб, кар'єрної перспективи та актуалізації результатів навчання;
- розробка та впровадження ефективних технологій безперервного навчання та вдосконалення фахових знань і умінь з урахуванням сучасних досягнень світової науки та практики;
- забезпечення безперервності навчання шляхом впровадження відповідних видів і форм.

Формами організації навчального процесу є аудиторні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота, практична підготовка і контрольні заходи.

Навчально-тематичними програмами передбачено проведення лекційних, практичних, лабораторних занять, виїзних занять, дискусій і круглих столів з аналізом конкретних виробничих ситуацій на базі кафедр факультету ветеринарної медицини та Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК, а також науково-дослідних установ ветеринарної медицини та виробничих підприємств (Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики і ветеринарно-санітарної експертизи, Державний науково-контрольний інститут біотехнології і штамів мікроорганізмів, Інститут ветеринарної медицини НААН України).

Форми контролю:

Поточний.

Підсумковий – залік або іспит.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ Василь ШИНКАРУК
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан
факультету ветеринарної
медицини НУБіП України

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ Іван ГРИЦЕНКО
“ ____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів
Держпродспоживслужби України**

Форма навчання: – дистанційна
Режим занять: – 6-8 годин в день

№ п/п	Складові програми та навчальні модулі (теми)	Загальний фонд навчального часу, год.	Всього годин	У тому числі			Самостійна робота	Лектор
				лекції	лабораторні, семінарські, практичні, виїзні заняття			
1	2	3	4	5	6	7	8	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Перспективи розвитку аграрної освіти в Україні. Концептуальні підходи до підготовки лікарів ветеринарної медицини у відповідності з сучасними вимогами	2	2	2				НУБіП України
2.	Завдання державної служби ветеринарної медицини України щодо забезпечення епізоотичного благополуччя тваринництва, поліпшення збереження поголів'я. ВООЗТ (МЕБ) – єдиний список інфекційних та інвазійних хвороб. Міжнародний кодекс здоров'я тварин	4	2	2			2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Технології дистанційного навчання. Інформаційні ресурси, продукти та послуги у ветеринарній медицині. Розміщення фахової інформації в Internet та інформаційна культура.	2	2		2			НУБіП України
4.	Інформаційні ресурси наддержавних структур галузі ветеринарної медицини. Застосування технології ПС у ветеринарній медицині. Навик створення й оновлення планів реагування за надзвичайного стану.	2	2		2			НУБіП України
5.	Аграрна політика в контексті сучасних реформ. Фінансування заходів у сфері безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	2	2		2			НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	<p>Державний ветеринарно - санітарний нагляд і контроль, організація державного управління ветеринарної медицини. Сучасні проблеми ветеринарної медицини.</p>	4	4	2	2			НУБіП України
7.	<p>Законодавство України та ЄС у сфері безпеки харчових продуктів. Законодавство ЄС, що стосується продуктів тваринного походження. Кодекс Аліментаріус. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів». Законодавство, яке регламентує контроль безпеки харчових продуктів в Україні під час експорті-імпорту.</p>	2	2		2			НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.	Санітарні заходи та окремі показники якості харчових продуктів. Маркування харчових продуктів.	4	2		2		2	НУБіП України
9.	Здійснення державного ветеринарно-санітарного контролю під час виробництва харчових продуктів тваринного походження відповідно до національного законодавства, вимог ЄС та Митного Союзу.	6	4	2	2		2	НУБіП України
10.	Планування ветеринарних заходів в Україні та особливості реагування за надзвичайного стану. АЧС – специфіка протидії. Заразний вузликовий дерматит великої рогатої худоби.	6	4	2	2		2	НУБіП України
11.	Нові методичні підходи до діагностики, лікування та заходів боротьби інвазійних хвороб тварин.	6	4	2	2		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	Програма державного ветеринарно-санітарного контролю сальмонельозу птиці	6	4	2	2		2	НУБіП України
13.	Порядок здійснення аудиту за дієвістю на потужностях системи управління безпекою харчових продуктів на основі принципів НАССР. Вимоги щодо застосування постійно-діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР). Впровадження системи НАССР та інших систем безпеки та якості на потужностях (об'єктах) підконтрольних державній службі ветеринарної медицини.	6	4	2	2		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Здійснення контролю за проведенням дезінфекційних робіт на переробних підприємствах, в господарствах по вирощуванню сільськогосподарських тварин, на ринках, в лабораторіях ветсанекспертизи (обладнання, засоби, розчини). Здійснення контролю за проведенням дезінсекції, дератизації на підконтрольних об'єктах.	6	4	2	2		2	НУБіП України
15.	Державний контроль за обігом, розподілом та застосуванням ветеринарних препаратів і субстанцій, кормових добавок та кормів. Законодавство в ЄС та Україні стосовно заборонених ветеринарних препаратів	6	4		4		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.	Державний контроль за порядком видачі ветеринарних документів дозвільного характеру.	4	2		2		2	Держродспожив служба України
17.	Особливості видачі документів дозвільного характеру та надання адміністративних послуг у сфері ветеринарної медицини. Видача ветеринарних документів (ветеринарних сертифікатів).	4	2		2		2	Держродспожив служба України
18.	Вимоги законодавства «Про адмінправопорушення» в галузі ветеринарної медицини. Адміністративний вплив при порушеннях вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів	4	2		2		2	Держродспожив служба України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	Державна служба і державне управління. Нові нормативно правові документи з питань ветеринарної медицини. Повноваження і обов'язки державних інспекторів	4	2		2		2	Держзродспожив служба України
20.	Особливості здійснення ліцензійних видів господарської діяльності в ветеринарній медицині	4	2		2		2	Держзродспожив служба України
21.	Особливості здійснення державного ветеринарного-санітарного контролю з питань дотримання вимог Закону України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин	4	2		2		2	Держзродспожив служба України
22.	Підсумковий контроль – іспит	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	18	40	2	30	

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ Василь ШИНКАРУК
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан
факультету ветеринарної
медицини НУБіП України

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ Іван ГРИЦЕНКО
“ ____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів
міжрегіональних управлінь Держпродспоживслужби України
на державному кордоні**

Форма навчання: – дистанційна
Режим занять: – 6-8 годин в день

№ п/п	Складові програми та навчальні модулі (теми)	Загальний фонд навчального часу, год.	Всього годин	У тому числі			Самостійна робота	Лектор
				лекції	лабораторні, семінарські, практичні	конференції, обмін досвідом, виїзні заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Завдання державної служби ветеринарної медицини України щодо забезпечення епізоотичного благополуччя тваринництва, поліпшення збереження поголів'я. ВООЗТ (МЕБ) – єдиний список інфекційних та інвазійних хвороб на 2016 рік. Міжнародний кодекс здоров'я тварин	4	2	2			2	НУБіП України
1.	Перспективи розвитку аграрної освіти в Україні. Концептуальні підходи до підготовки лікарів ветеринарної медицини у відповідності з сучасними вимогами	2	2	2				НУБіП України
2.	Запобігання і протидії проявам корупції відповідно до законів України, Указів Президента України, змін та доповнень.	2	2	2				Держродспожив служба України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Здійснення прокурорського нагляду за дотриманням Законів України "Про ветеринарну медицину" та "Про безпечність та якість харчових продуктів"	4	2		2		2	Держродспожив служба України
4.	Післядипломна освіта лікарів ветеринарної медицини в Україні. Інформатика та інформаційні технології у ветеринарній медицині	4	2	2			2	НУБіП України
5.	Нормативне законодавче забезпечення здійснення державного ветеринарного контролю. Організація регіональної служби держветсанконтролю та нагляду на держкордоні та транспорті	4	2		2		2	Держродспожив служба України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	Про порядок видачі ветеринарних документів та відповідальність за правопорушення в галузі ветеринарної медицини	4	2		2		2	Держзодспожив служба України
7.	Положення про регіональну службу держветсанконтролю та нагляду на держкордоні та транспорті. Державна ветеринарно-статистична звітність по регіональній службі державного ветсанконтролю та нагляду на державному кордоні та транспорті	8	6		6		2	Держзодспожив служба України
8.	Значення ветеринарної санітарії в забезпеченні сталого епізоотичного благополуччя територій та виробництві безпечної тваринницької продукції. Дезінфекція та інші санітарні заходи на транспорті	6	4	2	2		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.	Державний контроль та нагляд за якістю ветеринарних імунобіологічних засобів (ВІЗ), та роль державних інспекторів ветеринарної медицини на державному кордоні і транспорті в недопущенні несанкціонованого обігу в Україні ветеринарних препаратів закордонного виробництва	6	4	2	2		2	ДНКІБШМ
10.	Вимоги законодавства ЄС та Кодекс Аліментаріус, щодо якості і безпеки продукції. НАССР як превентивна система щодо безпеки харчових продуктів	6	4	2	2		2	НУБіП України
11.	Організація роботи Київського регіонального пункту ДВСКН (виїзне заняття)	8	6			6	2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	Сучасні підходи до забезпечення стабільної епізоотичної ситуації в Україні. Профілактика і заходи боротьби з АЧС	6	4	2	2		2	НУБіП України
13.	Організація протиепізоотичних заходів і управління епізоотичним процесом. Сказ в Україні, країнах СНД і світі. МЕБ-класифікація інфекційних хвороб	6	4	2	2		2	НУБіП України
14.	Найбільш небезпечні паразитарні хвороби та організація протипаразитарних заходів	6	4	2	2		2	НУБіП України
15.	Загальна характеристика токсикологічної ситуації в світі та в Україні. Основні джерела токсичних речовин для тварин. Природні токсиканти – фітотоксини і мікотоксини.	4	4	2	2			НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.	Вплив на організм тварин і якість с.-г. продукції, організація заходів по зменшенню їх вмісту в продукції.	4	2		2		2	НУБіП України
16.	Сучасні діагностичні дослідження у забезпеченні стабільної екологічної та епізоотичної ситуації в Україні	4	2		2		2	НУБіП України
17.	Підсумковий контроль - іспит	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	22	30	8	30	

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І
ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ Василь ШИНКАРУК
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан
факультету ветеринарної
медицини НУБіП України

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ Іван ГРИЦЕНКО
“ ____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації завідувачів хіміко-
токсикологічними відділами, лікарів-токсикологів
державних лабораторій ветеринарної медицини в областях**

Форма навчання: – дистанційна
Режим занять: – 6-8 годин в день

№ п/п	Складові програми та навчальні модулі (теми)	Загальний фонд навчального часу, год.	Всього годин	У тому числі			Самостійна робота	Лектор
				лекції	лабораторні, семінарські, практичні конференції, обмін досвідом, виїзні заняття			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Загальна характеристика екологічної ситуації в світі та в Україні. Основні джерела токсичних речовин для тварин. Механізм токсичної дії отрут. Загальні принципи діагностики та профілактики отруень тварин.	2	2	2				НУБіП України
2.	Токсикологія пестицидів. Хімічна, виробнича, гігієнічна класифікація пестицидів.	2	2	2				НУБіП України
3.	Токсикологія важких металів та сполук фтору, селену і талію. Зооциди.	2	2	2				НУБіП України
4.	Мікотоксикологія. Розповсюдження грибів-продуцентів мікотоксинів. Класифікація мікотоксикозів Токсикодинаміка та біологічна дія мікотоксинів на організм тварини. Віддалені ефекти від дії мікотоксинів.	4	2	2			2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	Характеристика афлатоксинів, фузаріотоксинів, охратоксинів, зеараленону, патуліну, фумонізинів Діагностика міко-токсикозів. Лікувально-профілактичні заходи при мікотоксикозах.	4	2	2			2	НУБіП України
6.	Токсикологія ліків. Передозування, фармакологічні несумісності, побічна дія. Токсикологічні випробування нових лікарських засобів.	2	2	2				НУБіП України
7.	Фітотоксикози. Класифікація отруйних рослинних за діючими початками. Токсикологія рослин, що містять алкалоїди, глікозиди, ефірні олії і смоли, фотосенсибілізуючі речовини.	2	2	2				НУБіП України
	Разом по теоретичній частині	18	14	14			4	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Практична частина <i>(завідувачі відділами/лабораторіями, зав. секторами, головні, провідні фахівці, лікарі ветеринарної медицини-біохіміки з фізико-хімічних та біохімічних досліджень)</i>							
8.	Вимоги до визначення забруднювачів в продукції тваринного та рослинного походження при внутрішньодержавному виробництві, імпорті та експорті	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
9.	Гармонізація системи хіміко-токсикологічних та моніторингових досліджень до європейських вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
10.	Вимоги європейського законодавства при проведенні моніторингу за продукцією тваринного походження та кормів	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
11.	Визначення бенз(а)пірена та ПАВ методом ГХ-МС. Верифікація та оцінка придатності методу, інтерпретація та оформлення результатів.	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	Визначення не молочних жирів в молоці та молочних продуктах газохроматографічним методом. Верифікація та оцінка придатності методу, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
13.	Завдання та перспективи удосконалення хіміко-токсикологічних досліджень. Нові методи визначення залишкової кількості токсикантів у продуктах тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, воді для тварин та діагностика захворювань незаразної етіології. Загальні принципи хіміко-токсикологічного аналізу	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Вимоги стандартів ISO/IEC 17025 до лабораторій, які проводять дослідження. Вимоги рішення ЄС 657/2002 року та рішення ЄС 98/83 щодо правильності проведення вимірювань.	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
15.	Визначення токсичних елементів методом ААС в продукції тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, преміксах та воді для тварин у відповідності до ЄС вимог. Верифікація та оцінка придатності методу, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
16.	Методи визначення фізико-хімічних показників у питній воді.	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	Визначення мікотоксинів методом тонкошарової хроматографії. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
18.	Принципи пробопідготовки при визначенні пестицидів за допомогою хроматографічних методів. Методи визначення хлорорганічних та фосфорорганічних пестицидів в продукції тваринного та рослинного походження кормах та комбікормовій сировині. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	Визначення мікотоксинів методом рідинної хроматографії. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
20.	Фізико-хімічні методи дослідження продукції тваринного та рослинного походження, кормів та комбікормової сировини, води для тварин. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
	Разом по практичній частині	70	44		44		26	
	Підсумковий контроль - іспит	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	14	44	2	30	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Практична частина <i>(завідувачі лабораторіями, зав. секторами, головні, провідні фахівці, лікарі ветеринарної медицини-токсикологи з атомно-адсорбційної спектрометрії)</i>							
8.	Гармонізація системи хіміко-токсикологічних та моніторингових досліджень до європейських вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
9.	Вимоги до визначення забруднювачів в продукції тваринного та рослинного походження при внутрішньодержавному виробництві, імпорті та експорті	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
10.	Атомно-абсорбційна спектрометрія. Принцип методу. Джерела світла. Атомізатори. Оптичні системи. Профілактичне обслуговування та калібрування. Метрологічні характеристики атомно-абсорбційного методу Підвищення точності атомно-абсорбційного аналізу	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	Атомно-емісійна спектрометрія (у порівнянні з ААС).	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
12.	Вимоги європейського законодавства з визначення токсичних елементів у продуктах тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, воді для тварині	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
13.	Невизначенність вимірювань методів визначення токсичних елементів. Принципи та розрахунки. Інтерпретація результатів та оформлення відповідно до ЄС вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
14.	Калібровка дозаторів, вагів, мірного лабораторного посуду. Обрахунок даних та оформлення результатів	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.	Завдання та перспективи удосконалення хіміко-токсикологічних досліджень	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
16.	Нові методи визначення залишкової кількості токсикантів у продуктах тваринного та рослинного походження, кормах та діагностика захворювань незаразної етіології. Загальні принципи хіміко-токсикологічного аналізу	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
17.	Вимоги стандартів ISO/IEC 17025 до лабораторій, які проводять дослідження. Вимоги постанови ЄС 657/2002 року щодо правильності проведення вимірювань.	4	2		2		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.	Визначення токсичних елементів ААС з електротермічною атомізацією в продукції тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, преміксах та воді для тварин у відповідності до ЄС вимог. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
19.	Визначення токсичних елементів ААС з полум'яною атомізацією в продукції тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, преміксах та воді для тварин у відповідності до ЄС вимог.	4	2		2		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20.	Визначення ртуті методом ААС в продукції тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, преміксах та воді для тварин у відповідності до ЄС вимог. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
	Разом по практичній частині	70	44		44		26	
	Підсумковий контроль - іспит	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	14	44	2	30	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Практична частина (завідувачі лабораторіями, зав.секторами, головні, провідні фахівці, лікарі ветеринарної медицини- токсикологи з газової хроматографії)							
8.	Гармонізація системи хіміко-токсикологічних та моніторингових досліджень до європейських вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
9.	Вимоги до визначення забруднювачів в продукції тваринного та рослинного походження при внутрішньодержавному виробництві, імпорті та експорті	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
10.	Аналітична хімія залишків СОЗ пестицидів. Газова та рідинна хроматографія залишків пестицидів та СОЗ:	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
11.	Стандартні методики вимірювання залишків СОЗ та пестицидів	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	Вимоги європейського законодавства. MRL та MRPL пестицидів, ПАУ у продуктах тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, воді для тварині відповідно до ЄС вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
13.	Визначення пестицидів та полі хлорованих біфенілів методом газової та газової мас-спектрометрії тваринного та рослинного походження, кормах, комбікормовій сировині, преміксах та воді для тварин у відповідності до ЄС вимог. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Завдання та перспективи удосконалення хіміко-токсикологічних досліджень. Нові методи визначення залишкової кількості токсикантів у продуктах тваринного та рослинного походження, кормах та діагностика захворювань незаразної етіології. Загальні принципи хіміко-токсикологічного аналізу	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
15.	Вимоги стандартів ISO/IEC 17025 до лабораторій, які проводять дослідження. Вимоги постанови ЄС 657/2002 року щодо правильності проведення вимірювань.	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.	Внутрішньолабораторний контроль методів визначення пестицидів. Побудова контрольних карт. Внутрішній референтний матеріал. Приготування та використання.	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
17.	Невизначенність вимірювань методів визначення токсичних елементів. Принципи та розрахунки. Інтерпретація результатів та оформлення відповідно до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
18.	Калібровка дозаторів, вагів, мірного лабораторного посуду. Обрахунок даних та оформлення результатів	4	4		4			УЛЯБП АПК
19.	Визначення жирно-кислотного складу і стеринів у молочній продукції.	4	2		2		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20.	Визначення імідаклопріду методом рідинної хроматографії. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
21.	Визначення бензо(а)пірену в продуктах тваринного походження та рослинній сировині методом GC-MS. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
	Разом по практичній частині	70	44		44		26	
	Підсумковий контроль - іспит	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	14	44	2	30	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Практична частина <i>(завідувачі лабораторіями, зав.секторами, головні, провідні фахівці, лікарі ветеринарної медицини-токсикологи з рідинної хроматографії)</i>							
8.	Гармонізація системи хіміко-токсикологічних та моніторингових досліджень до європейських вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
9.	Вимоги до визначення забруднювачів в продукції тваринного та рослинного походження при внутрішньодержавному виробництві, імпорті та експорті	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
10.	Вимоги стандартів ISO/IEC 17025 до лабораторій, які проводять дослідження. Вимоги постанови ЄС 657/2002 року щодо правильності проведення вимірювань.	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	Завдання та перспективи удосконалення хіміко-токсикологічних досліджень. Нові методи визначення залишкової кількості токсикантів у продуктах тваринного та рослинного походження, кормах та діагностика захворювань незаразної етіології. Загальні принципи хіміко-токсикологічного аналізу	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
12.	Гриби-продуценти мікотоксинів. Ідентифікація токсичних грибів. Санітарно-мікологічна оцінка кормів. Визначення токсичності за допомогою інфузорії тетрахімени-періформіс, біопроба на шкірі кроля.	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	<p>Порядок оформлення надходження проб на дослідження, стандартів, ВРМ, реактивів, прекурсорів, їх використання, списання, порядок знищення.</p> <p>Техніка безпеки при роботі з обладнанням, стандартами, розчинниками</p> <p>Приготування градуювальних розчинів, реактивів та розчинів.</p> <p>Принципи побудови градуювального графіку.</p>	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
14.	<p>Визначення барвників і рибі методом високоефективної рідинної хроматографії.</p> <p>Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог.</p>	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.	Принципи тонкошарової хроматографії при визначенні мікотоксинів. Скринінг-метод одночасного визначення афлатоксину В1, зеараленону, Т-2 токсину, дезоксиніваленолу. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
16.	Лабораторна діагностика збудників дерматомікозів.	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
17.	Принцип імуноферментного аналізу при визначенні мікотоксинів. Визначення фумонізину у зерні. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.	<p>Принцип високоефективної рідинної хроматографії. Будова рідинного хроматографа. Побудова контрольних карт.</p> <p>Визначення афлатоксину В1 в м'ясі методом високоефективної рідинної хроматографії. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог</p>	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
19.	<p>Визначення мікотоксинів методом тонкошарової та рідинної хроматографії – скринінг метод.</p> <p>Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог</p>	4	2		2		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20.	Визначення антибіотиків в продукції тваринного походження методом високоефективної рідинної хроматографії. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
21.	Визначення антгельмінтиків в продукції тваринного походження високоефективної рідинної хроматографії. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	2	2		2			УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.	Визначення хлорамфеніколу в молоці методом РХ-МС-МС. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	2	2		2			УЛЯБП АПК
	Разом по практичній частині	70	44		44		26	
	Підсумковий контроль - іспит	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	14	44	2	30	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Практична частина (лікарі ветеринарної медицини- біохіміки з фізико-хімічних та біохімічних досліджень)							
8.	Гармонізація системи хіміко-токсикологічних та моніторингових досліджень до європейських вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
9.	Вимоги до визначення забруднювачів в продукції тваринного та рослинного походження при внутрішньодержавному виробництві, імпорті та експорті	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
10.	Визначення ступеня пастеризації молока та молочних продуктів відповідно до ЄС вимог. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	Невизначенність вимірювань методів визначення фізико-хімічних показників. Принципи та розрахунки. Інтерпретація результатів та оформлення відповідно до ЄС вимог	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
12.	Завдання та перспективи удосконалення хіміко-токсикологічних досліджень. Нові методи визначення залишкової кількості токсикантів у продуктах тваринного та рослинного походження, кормах та діагностика захворювань незаразної етіології. Загальні принципи хіміко-токсикологічного аналізу	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	Вимоги стандартів ISO/IEC 17025 до лабораторій, які проводять дослідження. Вимоги постанови ЕС 657/2002 року щодо правильності проведення вимірювань.	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
14.	Приготування градуювальних розчинів, реактивів та розчинів. Використання та списання прекурсорів. Внутрішньо-лабораторний контроль методів фізико-хімічних показників	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
15.	Техніка безпеки при роботі з вимірювальним та допоміжним обладнанням, реактивами, прекурсорами. Миття лабораторного посуду та його підготовка перед дослідженням	6	4		4		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.	<p>Методи визначення сечовини, нітратів, нітритів, кислотного та перекисного числа жиру, кухонної солі, активності уреази в біоматеріалі та кормах. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог</p>	6	4		4		2	УЛЯБП АПК
17.	<p>Методи визначення вологи, жиру, білку, хлористого натрію, нітриту натрію та фосфору в ковбасних виробках.</p>	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
18.	<p>Дослідження води у відповідності до рішення ЄС 98/83. Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог</p>	4	2		2		2	УЛЯБП АПК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	Методи дослідження кормів на вологу, каротин, сирий жир, сирий протеїн, сиру клітковину, кальцій, фосфор в кормах Верифікація та оцінка придатності методів, інтерпретація та оформлення результатів у відповідності до ЄС вимог	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
20.	Калібровка ваг, мірного посуду, дозаторів. Оформлення результатів калібровки	4	2		2		2	УЛЯБП АПК
	Разом по практичній частині	70	44		44		26	
	Підсумковий контроль - іспит	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	14	44	2	30	

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ Василь ШИНКАРУК
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан
факультету ветеринарної
медицини НУБіП України

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ Іван ГРИЦЕНКО
“ ____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації завідувачів вірусологічними
відділами, головних, провідних фахівців, лікарів
ветеринарної медицини-вірусологів державних лабораторій
ветеринарної медицини**

Форма навчання: дистанційна
Режим занять: 6-8 годин в день

№ п/п	Складові програми та навчальні модулі (теми)	Загальний фонд навчального часу, год.	Всього годин	У тому числі			Самостійна робота	Лектор
				лекції	лабораторні, семінарські, практичні	конференції, обмін досвідом, виїзні заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Теоретична частина. Завдання і потреби ветеринарної медицини у сучасних умовах. Інформаційні технології у ветеринарній медицині. Успіхи вірусології. Новітні дані щодо морфології, хімічного складу та систематики вірусів.							
1.	Перспективи розвитку аграрної освіти в Україні. Концептуальні підходи до підготовки лікарів ветеринарної медицини у відповідності з сучасними вимогами	2	2	2				НУБіП України
2.	Післядипломна освіта лікарів ветеринарної медицини в Україні.	2	2	2				НУБіП України
3.	Роль науково-дослідних установ у забезпеченні стійкого епізоотичного благополуччя. Міжнародне співробітництво в галузі ветеринарної медицини.	2	2	2				Інституту ветеринарної медицини НААН
4.	Успіхи та завдання ветеринарної вірусології. Новітні дані щодо морфології, хімічного складу та систематики вірусів.	4	2	2			2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	Репродукція і генетика вірусів.	4	2	2			2	НУБіП України
6.	Патогенез вірусних інфекцій. Противірусний імунітет.	4	2	2			2	НУБіП України
7.	Вірусні захворювання новонароджених тварин. Діагностика, патогенез, імуногенез, профілактика, терапія, методи боротьби. Вірусна патологія відтворення свиней. Цірковіруси. Парвовіруси.	4	2	2			2	НУБіП України
8.	Рід герпесвірусів. Основні збудники захворювань тварин і людини. Хвороба Ауескі, ІРТ великої рогатої худоби, ІАТ птахів, хвороба Марека. Діагностика, профілактика та заходи боротьби. Родина пікорнавірусів. Ящур. Хвороба Тешена. Вірусний гепатит каченят.	4	2	2			2	НУБіП України
9.	Вірусний канцерогенез	4	2	2			2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.	Державний контроль та нагляд за якістю ветеринарних імунобіологічних засобів (ВІЗ), що застосовуються в Україні	6	4	2	2		2	НУБіП України
	Всього по теоретичній частині	36	22	20	2		14	НУБіП України
Практична частина. Сучасні методи діагностики і моніторингу вірусних інфекцій тварин.								
11.	Організаційні основи діагностики вірусних хвороб тварин. Біологічна безпека. Правила техніки безпеки в лабораторіях ветеринарної медицини. Правила відбору пат. матеріалу для дослідження на вірусні захворювання.	6	4		4		2	НУБіП України
12.	Імунохроматографічні методи в індикації вірусів. Імуноферментний аналіз при діагностиці захворювань тварин, викликаних вірусами.	6	4		4		2	НУБіП України
13.	Рід ліссавірусів. Діагностика сказу.	6	4		4		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Хламідіози тварин. Етіологія, патогенез, діагностика, заходи боротьби, профілактика	4	2		2		2	НУБіП України
15.	Застосування люмінесцентної мікроскопії у вірусології. Діагностика КЧС, АЧС методом МФА	4	2		2		2	НУБіП України
16.	Використання курячих ембріонів для вірусологічних досліджень.	6	4		4		2	НУБіП України
17.	Культура клітин у вірусології. Культивування клітин та вірусів. Титрування вірусів. Застосування методу РЗГА та РНГА в вірусології.	4	2		2		2	НУБіП України
18.	Грип птиці. Хвороба Ньюкасла. Сучасний підхід до профілактики, діагностики цих хвороб.	6	4		4		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	Державна програма викорінення хвороби Ауескі свиней на території України до 2017 року. Застосування комп'ютерних програм при проведенні імунологічних досліджень.	4	4		4			ДНКІБіШМ
20.	Молекулярно-біологічні методи діагностики вірусних хвороб тварин. Полімеразна ланцюгова реакція.	2	2		2			ДНКІБіШМ
21.	Африканська чума свиней. Буньявіруси.	4	4		4			НУБіП України
	Всього по практичній частині	52	36		36		16	
22.	Підсумковий контроль – іспит.	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	20	38	2	30	

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ Василь ШИНКАРУК
“ _____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан
факультету ветеринарної
медицини НУБіП України

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
“ _____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ Іван ГРИЦЕНКО
“ _____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації завідувачів паразитологічними
відділами, головних, провідних фахівців, лікарів
ветеринарної медицини-паразитологів державних
лабораторій ветеринарної медицини**

Форма навчання: дистанційна
Режим занять: 6-8 годин в день

№ п/п	Складові програми та навчальні модулі (теми)	Загальний фонд навчального часу, год.	Всього годин	У тому числі			Самостійна робота	Лектор
				лекції	лабораторні, семінарські, практичні	конференції, обмін досвідом, виїзні заняття		
1	2	3	4	5	6	7	1	2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Теоретична частина. Завдання і потреби ветеринарної медицини у сучасних умовах. Інформаційні технології у ветеринарній медицині. Успіхи паразитології. Новітні дані щодо паразитарних хвороб та систематики збудників							
1	Перспективи розвитку аграрної освіти в Україні. Концептуальні підходи до підготовки лікарів ветеринарної медицини у відповідності з сучасними вимогами	2	2	2				НУБіП України
2	Післядипломна освіта лікарів ветеринарної медицини в Україні	2	2	2				НУБіП України
3	Успіхи та завдання ветеринарної паразитології. Сучасні паразитарні хвороби тварин і людини в Україні	4	4	4				НУБіП України
4	Лікарські форми протипаразитарних препаратів НВФ «Бровафарма» та особливості їх застосування для різних тварин	6	4	4			2	НУБіП України
5	Поширення кровопаразитарних хвороб тварин в Україні	6	4	4			2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Сучасні аспекти зоонозів в іхтіопаразитології	6	4	4			2	НУБіП України
7	Токсоплазмоз тварин. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики	4	2	2			2	НУБіП України
8	Державна програма щодо запобігання зараження тварин збудниками зоонозів в Україні	4	4	4				НУБіП України
9	Протипаразитарні препарати фірми «Bayer» для тварин	4	2	2			2	НУБіП України
10	Сучасні методи визначення ектопаразитів великої рогатої худоби та засоби боротьби	4	2	2			2	НУБіП України
	Всього по теоретичній частині	42	30	30			12	
	Практична частина. Сучасні методи діагностики і моніторингу паразитарних хвороб тварин і людини							
1	Інноваційні методи визначення збудників заразних хвороб у тварин, людини, рослинах	8	6		6		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Методи досліджень крові, сироватки крові, мазків крові тварин на наявність паразитів	6	4		4		2	НУБіП України
3	Методи дослідження шматочків органів і тканин на наявність паразитів	6	4		4		2	НУБіП України
4	Лабораторні методи діагностики токсоплазмозу у різних видів тварин	4	2		2		2	НУБіП України
5	Методи лабораторних досліджень фекалій на наявність яєць, личинок гельмінтів, ооцист і цист найпростіших	4	2		2		2	НУБіП України
6	Методи досліджень та особливості паразитологічного розтину риб	6	4		4		2	НУБіП України
7	Методи діагностики та лікування собак за дирофіляріозу	4	2		2		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8	Методи лабораторної діагностики ґрунту на наявність яєць, личинок гельмінтів та ооцист найпростіших	4	2		2		2	НУБіП України
9	Методи діагностики паразитарних хвороб у рептилій та введення лікарських препаратів	4	2		2		2	НУБіП України
	Всього по практичній частині	48	30		28	2	18	
	Підсумковий контроль – іспит.	2	2			2		НУБіП України
	Разом	90	60	30	28	2	30	

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ В.Д. Шинкарук
“ _____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан факультету
ветеринарної медицини
НУБіП України

_____ М.І. Цвіліховський
“ _____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ О.В. Ковальова
“ _____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації завідувачів патоморфологічними
відділами, провідних лікарів державних лабораторій
ветеринарної медицини**

Форма навчання: дистанційна
Режим занять: 6-8 годин в день

№ п/п	Складові програми та навчальні модулі (теми)	Загальний фонд навчального часу, год.	Всього годин	У тому числі			Самостійна робота	Лектор
				лекції	лабораторні, семінарські, практичні	конференції, обмін досвідом, виїзні заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Предмет і завдання судової ветеринарної медицини. Судово-ветеринарна експертиза.	4	4	4				НУБіП України
2.	Післядипломна освіта лікарів ветеринарної медицини в Україні. Інформатика та інформаційні технології у ветеринарній медицині	4	4	4				НУБіП України
3.	Нормативно-правова база проведення судово-ветеринарної експертизи	10	8	4	4		2	НУБіП України
4.	Методологія і методика проведення судово-ветеринарної експертизи	6	4		4		2	НУБіП України
5.	Загальна характеристика токсикологічної ситуації в світі та в Україні. Судово-ветеринарна експертиза при загибелі тварин внаслідок отруєнь	4	4		4			НУБіП України
6.	Судово-ветеринарна травматологія	6	4		4		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	Судово-ветеринарна експертиза при загибелі тварин від інфекційних хвороб	6	4		4		2	НУБіП України
8.	Судово-ветеринарна експертиза при загибелі тварин від хвороб незаразної етіології	8	6	2	4		2	НУБіП України
9.	Судово-ветеринарна експертиза при загибелі тварин від паразитарних хвороб	4	2		2		2	НУБіП України
10.	Судово-ветеринарна експертиза у справах, пов'язаних з купівлею-продажем тварин	4	2		2		2	НУБіП України
11.	Судово-ветеринарна експертиза за матеріалами справи	4	2		2		2	НУБіП України
12.	Оформлення документації судово-ветеринарної експертизи. Висновок експерта. Заключення спеціаліста.	4	2		2		2	НУБіП України
13.	Поняття про ветеринарну онкологію	4	2		2		2	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Класифікація пухлин	4	2		2		2	НУБіП України
15.	Характеристики пухлинного росту	4	2		2		2	НУБіП України
16.	Пухлини зі сполучної тканини	4	2		2		2	НУБіП України
17.	Епітеліальні пухлини	4	2		2		2	НУБіП України
18.	Пухлини з інших тканин	4	2		2		2	НУБіП України
19.	Підсумковий контроль – іспит	2	2			2		НУБіП України
20.	Разом	90	60	14	44	2	30	

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи
НУБіП України

_____ Василь ШИНКАРУК
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Декан
факультету ветеринарної
медицини НУБіП України

_____ Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
“ ____ ” _____ 2023 р.

ПОГОДЖЕНО:

Директор
ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України

_____ Іван ГРИЦЕНКО
“ ____ ” _____ 2023 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації фахівців ветеринарно-санітарної
експертизи міських, районних державних лікарень та
лабораторій ветеринарної медицини, що проводять
ветеринарно-санітарну експертизу**

Форма навчання: дистанційна
Режим занять: 6-8 годин в день

№ п/п	Складові програми та навчальні модулі (теми)	Загальний фонд навчального часу, год.	Всього годин	У тому числі			Самостійна робота	Лектор
				лекції	лабораторні, семінарські, практичні	конференції, обмін досвідом, виїзні заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Нормативне законодавче забезпечення здійснення державного ветеринарного контролю. Про порядок видачі ветеринарних документів та відповідальність за правопорушення в галузі ветеринарної медицини	5	4		4		1	Держзодспожив служба України
2.	Сучасні міжнародні вимоги до безпечності та якості харчових продуктів. Основні вимоги Codex Alimentarius.	1	1	1				НУБіП України
3.	Вимоги європейського законодавства до харчових продуктів і кормів (Регламентів ЄЕС, Директив ЄЕС тощо), у т.ч. і до організації та проведення офіційного контролю продуктів тваринного походження, призначених для споживання людиною	3	2	2			1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Закони України «Про безпечність та якість харчових продуктів» та «Про ветеринарну медицину» про повноваження служби ветеринарної медицини стосовно правового порядку забезпечення безпечності та якості харчових продуктів	1	1	1				НУБіП України
5.	Положення основних нормативно-правових актів: ветеринарно-санітарні правила для ринків, положення про лабораторію ветеринарно-санітарної експертизи на ринках, правила торгівлі на ринках	2	1		1		1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	Закон України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної і небезпечної продукції», Порядок вилучення, утилізації та знищення непридатних для використання сільськогосподарської сировини і харчових продуктів (Постанова Кабінету Міністрів України № 1065 від 28.12.1995 р.)	2	2	2				НУБіП України
7.	Сучасні міжнародні вимоги до харчових продуктів, створених за допомогою генної інженерії та молекулярної біології	1	1	1				НУБіП України
8.	Загальні вимоги ISO17025 випробувальних та калібрувальних лабораторій	2	2	2				НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Організація та порядок проведення ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів							
9.	Морфологічний та хімічний склад м'яса сільськогосподарських тварин, свійської птиці, кролів. Харчова цінність м'яса і м'ясопродуктів	1	1	1				НУБіП України
10.	Фактори, що впливають на якість і безпечність м'яса сільськогосподарських тварин та післязубійні зміни у м'ясі. Зміни м'яса сільськогосподарських тварин при зберіганні	1	1	1				НУБіП України
11.	Визначення видової належності м'яса	1	1	1				НУБіП України
12.	Ветсанекспертиза і санітарна оцінка туш і органів при інфекційних захворюваннях тварин	2	2	2				НУБіП України
13.	Ветсанекспертиза і санітарна оцінка туш і органів при інвазійних захворюваннях тварин	2	2	2				НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Ветсанекспертиза і санітарна оцінка туш і органів при отруєннях тварин	2	2	2				НУБіП України
15.	Ветеринарно-санітарна оцінка м'яса та м'ясопродуктів при виявленні харчових токсикоінфекцій та токсикозів	2	2	2				НУБіП України
16.	Ветеринарно-санітарна оцінка м'яса та інших продуктів забою при ураженні тварин радіоактивними речовинами	2	2	2				НУБіП України
17.	Ветеринарно-санітарна експертиза та оцінка продуктів забою тварин при незаразних захворюваннях	2	2	2				НУБіП України
18.	Ветеринарно-санітарна експертиза ковбасних виробів та м'ясних продуктів	2	1		1		1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	Післязабійна диференціальна діагностика окремих інфекційних захворювань тварин за патолого-анатомічними змінами	2	1	1			1	НУБіП України
20.	Організація роботи державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи агропродовольчих ринків	3	2		2		1	НУБіП України
21.	Підготовка лабораторного посуду, реактивів та обладнання для досліджень	2	1		1		1	НУБіП України
22.	Визначення свіжості м'яса та ступеня його дозрівання методом гістологічного дослідження	2	1		1		1	НУБіП України
23.	Методи визначення токсичних елементів в м'ясі і м'ясних продуктах	2	1		1		1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
24.	Методи визначення м'яса від хворих та вимушено забитих тварин: органолептичні, бактеріоскопічні, біохімічні, бактеріологічні	3	2		2		1	НУБіП України
25.	Дослідження м'яса на трихінельоз, саркоцистоз, цистицеркоз та інші інвазійні хвороби	2	1		1		1	НУБіП України
26.	Організація та порядок проведення ветеринарно-санітарної експертизи продуктів забою птиці, кролів, нутрій в умовах лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи ринків	2	1		1		1	НУБіП України
27.	Ветеринарно-санітарна оцінка продуктів забою птиці, кролів, нутрій при інфекційних та інвазійних хворобах	2	1		1		1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Організація та порядок проведення ветеринарно-санітарної експертизи молока та молочних продуктів в умовах державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи агропродовольчих ринків							
28.	Санітарно-гігієнічні умови одержання доброякісного молока на фермах та особистих господарствах населення	2	1	1			1	НУБіП України
29.	Роль молока, як можливого джерела інфекційних хвороб і токсикоінфекцій у людини	2	1	1			1	НУБіП України
30.	Ветеринарно-санітарна оцінка молока, одержаного від тварин, хворих на інфекційні захворювання та методи його знезараження	2	1	1			1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
31.	<p>ДСТУ 3662-97 „Молоко коров'яче. Вимоги при закупівлі”. ГРУ 46.14.01-99. Галузеві рекомендації „Сировина молочна, одержана від корів з господарств неблагополучних щодо інфекційних хвороб”</p>	2	1		1		1	НУБіП України
32.	<p>Органолептична оцінка молока. Методи визначення фізико-хімічних властивостей молока (густина; титрованої, активної кислотності; термостійкості, ефективності термічної обробки тощо)</p>	2	1		1		1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
33.	Методи контролю санітарно-гігієнічних показників молока (групи, чистоти, бактеріологічні, імунологічні дослідження, визначення домішок анормального молока у збірному, контроль натуральності тощо)	2	1		1		1	НУБіП України
34.	Методи дослідження молочних продуктів (кисломолочних, сирів, масла тощо)	2	1		1		1	НУБіП України
Ветеринарно-санітарна експертиза риби, яєць, меду, рослинних харчових продуктів								
35.	Ветеринарно-санітарна оцінка риби при інфекційних та інвазійних захворюваннях	2	1	1			1	НУБіП України
36.	Відбір проб для досліджень та проведення досліджень для визначення свіжості риби та інших гідробіонтів	2	1		1		1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
37.	Товарознавча класифікація яєць та вимоги щодо їх показників якості та безпеки у відповідності з ДСТУ 5028:2008 „Яйця курячі харчові. Технічні умови” та Правилами ветеринарно-санітарної експертизи яєць свійської птиці. Санітарна оцінка яєць	2	1	1			1	НУБіП України
38.	Методи дослідження яєць: овоскопія, люмінесцентний аналіз	2	1		1		1	НУБіП України
39.	Ветеринарно-санітарна експертиза меду в умовах державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи агропродовольчих ринків	2	1		1		1	НУБіП України
40.	Значення меду як продукту харчування; класифікація і характеристика основних видів меду.	2	1	1			1	НУБіП України

1	2	3	4	5	6	7	8	9
41.	Методи дослідження меду: органолептичні, біохімічні, визначення фальсифікацій	2	1		1		1	НУБіП України
42.	Ветеринарно-санітарна експертиза рослинних харчових продуктів	2	1		1		1	НУБіП України
43.	Експертиза свіжих коренебульбоплодів, фруктів і ягід, борошна і крупи, олії, грибів і овочів	2	1		1		1	НУБіП України
44.	Методи визначення нітратів у продукції рослинного походження	2	1		1		1	НУБіП України
45.	Підсумковий контроль знань – іспит	2	2			2		НУБіП України
46.	Разом	90	60	31	27	2	30	

ДОДАТОК 1

План – графік

підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, керівників і спеціалістів державних установ, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби, при Навчально-науковому інституті неперервної освіти і туризму та факультеті ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України у 2023 році

Області	Керівництво територіальних органів		Фахівці підрозділів державного контролю		Фахівці підрозділів з організації протиепізоотичної роботи	
	начальники	заступники	керівники	спеціалісти	керівники	спеціалісти
Вінницька			18	7	1	3
Волинська		1		1	1	
Дніпропетровська	1			2		
Донецька	3			3	1	
Житомирська				0		
Закарпатська	1			1	1	
Запорізька						1
Івано-Франківська			6	2	1	2
Київська				2	4	9
Кіровоградська						
Луганська						
Львівська				1		1
Миколаївська	3	1	1	4	2	12
Одеська						
Полтавська		1	2	1	1	6
Рівненська			2			
Сумська			1			1
Тернопільська				1		
Харківська		2	4	11	1	1
Херсонська			1		1	2
Хмельницька		1				
Черкаська						
Чернівецька						
Чернігівська	1		1		2	20
Апарат ДПСС	1		1	1	1	1
РАЗОМ	10	6	37	37	17	59
Термін навчання		06-17.02			20.02 - 03.03	

Області	Фахівці безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини											
	кер	спец	кер	спец	кер	спец	кер	спец	кер	спец	кер	спец
Вінницька	3		2	2	3		2	4	3		2	2
Волинська			2	2	2	2	2	2	1	2	3	4
Дніпропетровська		4	2	6			3	3	2	3	2	5
Донецька		5										
Житомирська	3	2	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3
Закарпатська	3	5	2	2	2	2	2	2	2	2		
Запорізька											5	2
Івано-Франківська					2	8						
Київська	3	4	2	3	2	2	2	4	2	3	2	3
Кіровоградська				5		3		3	5	3	3	3
Луганська												
Львівська	2	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	2
Миколаївська								7				
Одеська		3		4	4	4	2	3	2	3	2	3
Полтавська		5		2		2			2	2		
Рівненська			3									
Сумська				2		2		2	2	2		2
Тернопільська	3	4			4	4		4				
Харківська										3	2	4
Херсонська			2	3	2	3	3	4	2	4	2	3
Хмельницька	3	2	3	2	3	3	3	3	2	3	2	3
Черкаська	4	4	3	4								
Чернівецька			3						4			
Чернігівська		2										
Апарат Держпродспоживслужби	1	2										
Разом	25	44	29	41	30	40	25	45	35	35	31	39
Термін навчання	06-17.03		20-31.03		03-14.04		17-28.04		01-12.05		15-26.05	

Фахівці підрозділів, які здійснюють державний контроль на кордоні

Міжрегіональні головні управління Держпродспоживслужби на державному кордоні	керівники міжрегіональних головних управлінь	керівники структурних підрозділів	державні ветеринарні інспектори
---	---	--	--

Північне міжрегіональне		3	17
Південне міжрегіональне	1	1	15
Східне міжрегіональне		2	8
Західне міжрегіональне	1		15
Апарат Держпродспоживслужби	1		1
Разом	3	6	56

29.05-9.06

Північне міжрегіональне			17
Південне міжрегіональне			15
Східне міжрегіональне			8
Західне міжрегіональне		9	15
Разом		9	55

12-23.06

Комерційні проекти

Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів та територіальні органи

Області	Фахівці ветеринарно-санітарної експертизи міських, районних державних лікарень та лабораторій ветеринарної медицини									
	кер	спец	кер	спец	кер	спец	кер	спец	кер	спец
Вінницька		4		4		4		4		4
Волинська	1	1		1		1		1		1
Дніпропетровська										
Донецька		1		1		1		2		2
Житомирська	1	2		1		2		1		1
Закарпатська		1		1		1				
Запорізька	1		1			1	1	1	1	1
Івано-Франківська			1	1		1		1		1
Київська	1	3	1	3	1	2	1	2	1	2
Кіровоградська		1	1		1		1		3	1
Луганська										
Львівська		3		3	1	3	1	3	1	2
Миколаївська		2		3		3		3		3
Одеська	3	19	3	19	3	18	4	18	4	18
Полтавська	2	5	2	5	2	5	1	5	1	5
Рівненська										
Сумська	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Тернопільська	1	2		2		3		3		3
Харківська		1		1		1		1		1
Херсонська	1		1		1		1			
Хмельницька	2	2	1	2	1	2	1	1	1	1
Черкаська							1	1	1	1
Чернівецька	1	2	1	2	1	2		2		1
Чернігівська		2		3		3		3		3
Разом	15	53	13	54	12	55	13	54	14	53

Області	Державні установи, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби		
	біохіміки з фізико-хімічних та біохімічних досліджень (керівники та фахівці підрозділів)	хіміко- токсикологи (керівники та фахівці підрозділів)	мікологи (керівники та фахівці підрозділів)
Вінницька	2		
Волинська		1	
Дніпропетровська		1	
Донецька	2		
Житомирська		1	
Закарпатська	1	2	
Запорізька		1	
Івано-Франківська			
Київська		4	
Кіровоградська	1	1	
Луганська			
Львівська	6	2	1
Миколаївська	2	2	1
Одеська	1	2	1
Полтавська	2	6	
Рівненська			
Сумська	1	1	
Тернопільська	2		
Харківська		1	
Херсонська			
Хмельницька		1	
Черкаська		2	
Чернівецька	1	2	
Чернігівська	1	2	
ДНДІЛДВСЕ	4	19	3
Разом	26	51	6

Області	Державні установи, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби		
	вірусологи (керівники та фахівці підрозділів)	паразитологи (керівники та фахівці підрозділів)	патоморфологи (керівники та фахівці підрозділів)
Вінницька	1		
Волинська		1	
Дніпропетровська	6	1	1
Донецька		1	1
Житомирська	2		
Закарпатська	1		
Запорізька	1		1
Івано- Франківська	1	2	1
Київська	1		
Кіровоградська		2	
Луганська			
Львівська	5	2	1
Миколаївська	2	1	1
Одеська	3	1	1
Полтавська	1		1
Рівненська			
Сумська		1	1
Тернопільська			
Харківська	2	1	
Херсонська			
Хмельницька	1		
Черкаська	1	1	1
Чернівецька			2
Чернігівська	2		1
ДНДІЛДВСЕ	8		2
Разом	38	14	15

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державного
департаменту
ветеринарної медицини
09.08.2004 N 93

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
20 серпня 2004 р.
за N 1041/9640

ПОЛОЖЕННЯ

про післядипломну освіту лікарів ветеринарної медицини в Україні

1. Загальні положення

1.1. Положення визначає порядок організації навчання та управління післядипломною освітою лікарів ветеринарної медицини.

1.2. Післядипломна освіта лікарів ветеринарної медицини у відповідності до Конституції України (254к/96-ВР), Законів України "Про освіту" (1060-12), "Про вищу освіту" (2984-14), "Про ветеринарну медицину" (2498-12), цього Положення та інших нормативно-правових актів у галузі освіти України є складовою частиною національної системи освіти.

1.3. Післядипломна освіта лікарів ветеринарної медицини здійснюється Інститутом неперервної освіти і туризму Національного аграрного університету, Інститутом післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної

медицини Білоцерківського державного аграрного університету та інститутами неперервної освіти і туризму з факультетами ветеринарної медицини інших державних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

1.4. Зміст неперервної освіти і туризму лікарів ветеринарної медицини визначається завданнями, які покладаються на систему державних органів ветеринарної медицини з урахуванням вимог суспільства до кадрового забезпечення галузі ветеринарної медицини України, приватної ветеринарної медицини, перспективи їх розвитку, сучасних вимог до засобів, форм і методів професійної діяльності.

1.5. Пропозиції щодо удосконалення фахової підготовки лікарів ветеринарної медицини надають Державний департамент ветеринарної медицини, управління ветеринарної медицини в АР Крим, областях, містах Києві і Севастополі та інші зацікавлені особи.

2. Основні завдання неперервної освіти і туризму та її складові

2.1. Мета системи неперервної освіти і туризму лікарів ветеринарної медицини - задоволення потреб держави у

працівниках із високим рівнем професіоналізму і культури, здатних компетентно та відповідально виконувати посадові функції, впроваджувати новітні технології, сприяти інноваційним процесам у галузі ветеринарної медицини шляхом забезпечення їх безперервного навчання.

2.2. Завданнями системи неперервної освіти і туризму лікарів ветеринарної медицини є:

- законодавче та нормативно-правове урегулювання навчання як складової безперервної освіти;
- організація та підготовка науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного, фінансового забезпечення післядипломного навчання;
- розробка та реалізація змісту навчання з урахуванням наступності, прогнозованості, послідовності, систематичності, індивідуального досвіду, індивідуальних освітніх потреб, кар'єрної перспективи та актуалізації результатів навчання;
- розробка та впровадження ефективних технологій безперервного навчання та вдосконалення фахових знань і умінь з урахуванням сучасних досягнень світової науки та практики;
- забезпечення безперервності навчання шляхом впровадження відповідних видів і форм.

2.3. Структура неперервної освіти і туризму лікарів ветеринарної медицини включає:

- спеціалізацію;
- стажування;
- підвищення кваліфікації;
- перепідготовку кадрів.

2.3.1. Спеціалізація (термін навчання в межах від 72 до 500 навчальних годин) - це набуття особою здатностей виконувати окремі завдання та обов'язки, які мають особливості в межах спеціальності з урахуванням нових напрямків розвитку науки та технологій відповідно до умов виконання певних професійних функцій.

Здійснюється вищими навчальними закладами неперервної освіти і туризму або структурними підрозділами вищих навчальних закладів відповідного рівня акредитації з метою отримання додаткових спеціальних знань, умінь та фахових навичок в межах раніше набутої спеціальності за професійним спрямуванням виробничої діяльності без присвоєння кваліфікації та зміни освітньо-кваліфікаційного рівня.

2.3.2. Стажування - це набуття особою досвіду виконання завдань та обов'язків даної спеціальності. Стажування відбувається на підприємствах, в організаціях, наукових установах, закладах освіти як в Україні, так і за кордоном. Здійснюється за індивідуальним планом (від 1 до 10 місяців), який затверджується керівником стажування.

2.3.3. Підвищення кваліфікації - це набуття особою здібностей виконувати додаткові завдання та обов'язки в межах спеціальності.

Довгострокове підвищення кваліфікації (термін навчання в межах від 72 до 500 навчальних годин) проводиться не рідше одного разу на п'ять років за професійним спрямуванням виробничої діяльності і є обов'язковим для всіх працюючих фахівців. Його проходження є необхідною умовою їх атестації, переміщення по службі, присвоєння кваліфікаційних категорій, звань та є однією з вимог відповідності здійснення фізичними та юридичними особами господарської діяльності з: ветеринарної практики; виробництва ветеринарних медикаментів і препаратів, оптової, роздрібною торгівлі ветеринарними медикаментами і препаратами; проведення дезінфекційних, дезінсекційних, дератизаційних робіт (на об'єктах ветеринарного контролю).

Короткострокове підвищення кваліфікації (від 20 до 72 навчальних годин) проводиться:

- в закладах неперервної освіти і туризму або структурних підрозділах вищих навчальних закладів відповідного рівня акредитації безпосередньо на виробництві, тематичних семінарах, виїзних заняттях за цільовим професійним напрямком з поглиблення знань та навичок в окремих розділах виробничої діяльності.

Фізичні та юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність з: ветеринарної практики; виробництва ветеринарних медикаментів і препаратів, оптової, роздрібної торгівлі ветеринарними медикаментами і препаратами; проведення дезінфекційних, дезінсекційних, дератизаційних робіт (на об'єктах ветеринарного контролю), самостійно вибирають навчальні заклади освіти, навчальні програми у відповідності до рівня їх кваліфікації, напрямків фахової діяльності та перспективи нових напрямків у своїй роботі.

2.3.4. Перепідготовка - це отримання іншої спеціальності на основі раніше здобутої освіти та досвіду практичної діяльності.

2.4. Протягом всієї трудової діяльності якість професійного зростання працівника відображається в особовій справі.

3. Заклади (підрозділи) післядипломного навчання фахівців ветеринарної медицини

3.1. Закладами післядипломного навчання є державні вищі навчальні заклади - Інститут неперервної освіти і туризму Національного

аграрного університету, Інститут післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету та інститути неперервної освіти і туризму з факультетами ветеринарної медицини інших державних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, основними критеріями у визначенні яких є:

- наявність ліцензії про надання освітніх послуг на післядипломне навчання;

- забезпеченість висококваліфікованим науково-педагогічним персоналом;

- наявність у структурі вищого навчального закладу науково-дослідних інститутів, проблемних наукових лабораторій, використання новітніх методів досліджень;

- забезпеченість науково-методичною та матеріально-технічною базою за напрямками підвищення кваліфікації лікарів ветеринарної медицини відповідно до акредитаційних і ліцензійних вимог;

- забезпеченість комп'ютерними класами та програмами;
- обов'язкове введення до навчально-тематичних планів підвищення кваліфікації слухачів питань інформаційних технологій, менеджменту та маркетингу, управління якістю, управління персоналом тощо в залежності від напрямку та специфіки післядипломного навчання;
- забезпечення дистанційної форми навчання, що можливо при наявності засобів передачі інформації (мультимедійних програм, навчальних посібників, науково-методичних розробок на електронних носіях);
- забезпеченість вищого навчального закладу належними умовами для проживання, харчування та медичного обслуговування слухачів післядипломного навчання.

4. Організація навчально-виховного процесу у закладах неперервної освіти і туризму

4.1. Організація навчально-виховного процесу в закладах неперервної освіти і туризму здійснюється у відповідності до Законів України "Про освіту" (1060-12), "Про вищу освіту" (2984-14), "Про ветеринарну медицину" (2498-12), інших актів

законодавства України з питань освіти, а також у відповідності до міжнародних вимог стосовно напрямів професійної діяльності.

4.2. Основними документами, які регламентують зміст і організацію навчального процесу в Інституті неперервної освіти і туризму Національного аграрного університету, Інституті післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету та інститутах неперервної освіти і туризму з факультетами ветеринарної медицини інших державних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, є освітньо-професійні (професійні) програми, навчальні програми дисциплін, навчальні (навчально-тематичні) плани та інші нормативні документи державного управління освітою.

4.3. Навчальні (навчально-тематичні) плани та програми розробляються Інститутом неперервної освіти і туризму Національного аграрного університету, Інститутом післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету та інститутами неперервної освіти і туризму з факультетами ветеринарної медицини інших державних вищих навчальних

закладів III-IV рівнів акредитації з урахуванням рекомендацій Державного департаменту ветеринарної медицини.

Навчальні плани і програми затверджуються керівником навчального закладу на підставі рішення вченої або науково-методичної ради вищого навчального закладу за погодженням з Державним департаментом ветеринарної медицини.

4.4. Основними формами організації навчального процесу є аудиторні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота, практична підготовка і контрольні заходи.

У навчальному процесі використовуються такі основні види навчальних занять: лекції, практичні, лабораторні, виїзні заняття, аналіз конкретних виробничих ситуацій, проблемне навчання, консультації тощо.

Для всіх видів аудиторних занять встановлюється, як правило, академічна година тривалістю 45 хвилин.

4.5. Поточний та підсумковий контроль результатів навчального процесу здійснюється у формах, передбачених навчальним планом (заліки, іспити, захист випускних робіт).

4.6. Після успішного закінчення повного курсу навчання за відповідними навчальними планами і програмами випускники отримують відповідний документ про післядипломну освіту.

Зразки документів про післядипломну освіту затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки.

4.7. Для внесення відомостей про періодичне навчання в системі неперервної освіти і туризму Інститут неперервної освіти і туризму Національного аграрного університету, Інститут післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету та інститути неперервної освіти і туризму з факультетами ветеринарної медицини інших державних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації запроваджують залікові книжки тощо.

4.8. За час проходження виробничого навчання, перекваліфікації або навчання іншим спеціальностям працівникам виплачується заробітна плата в порядку і у розмірах, що визначаються законодавством.

На час навчання слухачі забезпечуються гуртожитком або іншим житлом за рахунок сторони, яка направляє на післядипломне навчання.

5. Організація планування післядипломного навчання

5.1. Управління ветеринарної медицини в АР Крим, областях, містах Києві і Севастополі:

- визначають потребу в післядипломному навчанні лікарів ветеринарної медицини на основі обліку посад у відповідності до рівня їх кваліфікації, ротації кадрів та перспектив нових напрямків у роботі;

- враховують наявність складених угод фізичними та юридичними особами, які займаються господарською діяльністю з: ветеринарної

практики; оптової, роздрібною торгівлі ветеринарними медикаментами і препаратами; проведення дезінфекції, дезінсекції, дератизації (на об'єктах ветеринарного контролю);

- складають план-заявку на наступний рік і до 1 вересня поточного року направляють її до Державного департаменту ветеринарної медицини.

5.2. Інститут неперервної освіти і туризму Національного аграрного університету, Інститут післядипломного навчання

керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету та інститути неперервної освіти і туризму з факультетами ветеринарної медицини інших державних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації до 1 вересня поточного року направляють до Державного департаменту ветеринарної медицини перелік спеціалізацій, за якими вони можуть забезпечити проведення післядипломного навчання лікарів ветеринарної медицини.

5.3. Державний департамент ветеринарної медицини складає план-графік післядипломного навчання на наступний рік, погоджує його з Міністерством аграрної політики України, затверджує і доводить до відома закладів неперервної освіти і туризму та управлінь ветеринарної медицини в АР Крим, областях, містах Києві і Севастополі.

5.4. Згідно з планом-графіком керівник установи видає наказ про відрядження фахівця на навчання.

Фахівець, який прибув у вищий навчальний заклад неперервної освіти і туризму, зобов'язаний пред'явити:

- посвідчення про відрядження;
- паспорт;
- копію диплома про закінчення вищого навчального закладу;

- документ, що підтверджує сплату за курси відповідно до складеної угоди (крім спеціалістів ветеринарної медицини державних установ ветеринарної медицини).

Начальник управління організації
ветеринарної справи та профілактики
незаразних хвороб тварин

М.І.Маковський

